

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2007-2011) d. 12-04-2011

Mødedato Tirsdag d. 12. april 2011 kl. 14:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 22. mars til godkjenning.....	3
Politisk organisering.....	6
Høring: Forslag til ny bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting.....	19
Bosetting av flyktninger i Kristiansand kommune i 2011.....	24
Årsrapport 2010 - helse- og sosialsektoren.....	29
HKH-Rapport 2011 Cannabis blant 17-18 åringer i Kristiansand.....	33
Ungdom og kriminalitet i Kristiansand, trendrapport 2010.....	38
Kommunal avlastning for pårørende som har ansvar for pleietrengende personer.....	40
Omsorgslønn.....	44

Punkt 23/11: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 22. mars til godkjenning

Bilag

protokoll

Dato: 4. april
Saksnr.: 201101092-7
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Carol Reinertsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
12.04.2011

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 22. mars til godkjenning

Forslag til vedtak:

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 22. mars godkjennes

Geir Sandvik
Leder

Carol Reinertsen
sekretær

Trykte vedlegg:

Punkt 24/11: Politisk organisering

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

dltmp3.Doc

Saksprotokoll Bystyret

Saksprotokoll

Dato: 24.mars 2011
Saksnr.: 200910917
Arkivkode: 033
Saksbehandler: Dorrit Svenning

Saksgang	Møtedato
Oppvekststyret	29.mars 2011
Kommunalutvalget	5.april 2011
Kulturstyret	6.april 2011
Helse- og sosialstyret	12.april 2011
Byutviklingsstyret	14.april 2011
Formannskapet	27.april 2011
Bystyret	11.mai 2011

Politisk organisering

Sammendrag:

Formannskapet vedtok i sitt møte 07.04.2010, sak 200910917-3 å gjøre en gjennomgang av den politiske organisering i Kristiansand kommune.

Følgende mandat for arbeidet ble vedtatt:

"1. Det foretas en gjennomgang av politisk organisering i Kristiansand kommune, gitt formannskapsmodellen, endringer som er i ferd med å skje med den kommunale organisasjon og forslag fra ad hoc-komite om å bedre innbyggernes tillit til lokaldemokratiet i kommunen.

2. Det gjennomføres evaluering av møteform og politisk forretningsorden."

Det har vært innhentet informasjon fra andre kommuner det kan være naturlig å sammenlikne seg med. Lillehammer kommune, som har i overkant av 26.000 innbyggere, holder også på med en gjennomgang av sin politiske struktur. De har innhentet opplysninger fra 59 kommuner, 28 større og 28 mindre enn seg selv. Deres konklusjon er at det ikke finns en "riktig" politisk organisering. Det vil variere fra kommune til kommune.

Styringsgruppen for politisk organisering i Kristiansand kommune anbefaler enstemmig bystyret å fatte

Forslag til vedtak:

1. Politisk organisering i Kristiansand kommune videreføres, med følgende endringer:
2. Kommunalutvalget.
Styringsgruppen har delt innstilling og foreslår disse alternativ:
 - a. Alternativ 1:
Kommunalutvalget legges ned. Formannskapet overtar kommunalutvalgets oppgaver. Formannskapet velger blant sine medlemmer et administrasjons-utvalg på 5 medlemmer som fungerer

som arbeidsgiverorgan og partssammensatt utvalg (jf Kommunelovens § 25 og Hovedavtalens § 4).

- b) Alternativ 2:
Kommunalutvalget opprettholdes som i dag, men frikjøp av medlemmene reduseres fra 20 % til 10 %.
3. Ankemulighet i ansettelsessaker:
Kun organisasjoner som er berørt av ansettelsen kan anke ansettelsen videre til kommunalutvalg/administrasjonsutvalg.
4. Kulturstyret:
Reiseliv legges inn under kulturstyrets ansvarsområde.
5. Helse- og sosialstyret:
Dagens klient- og barnevernsutvalg legges ned og fylkesmannen blir ankeinstans som i dag, men uten at ankene behandles i et politisk organ i kommunen.
6. Det gjøres ingen endring mht. sammenslåing av kulturstyret og oppvekststyret.
7. Hovedutvalgenes sammensetning:
I ordinære møter i hovedutvalgene har i tillegg til politiske medlemmer følgende møte- og talerett:
Byutviklingsstyret: 1 representant fra Rådet for funksjonshemmede og Barn- og unges representant
Oppvekststyret: 2 representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg
Kulturstyret: 2 representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg
Helse- og sosialstyret: Ingen
Det gjøres ingen endring i representasjon for de ansattes organisasjoner.
8. Hovedutvalgene fastsetter selv møtetidspunkt ved begynnelsen av perioden. Bystyrets møter fortsetter som i dag og starter kl. 1700.
9. Godtgjøring av folkevalgte:
 - a) Alternativ 1:
Dersom kommunalutvalget legges ned og saksfeltet overføres til formannskapet økes frikjøp av formannskapets medlemmer til 30 %.
 - b) Alternativ 2:
Dersom kommunalutvalget opprettholdes som i dag skal frikjøp av formannskapets medlemmer være 20 % og frikjøp av kommunalutvalgets medlemmer være 10 %.
 - c) Leder av byutviklingsstyret frikjøpes med 50 % og hvert av byutviklingsmedlemmene med 30 %.
 - d) Øvrige honorarer endes ikke.
10. Til frikjøp av gruppelederne får partiene i bystyret et grunnbeløp på 8 % med tillegg av 2 % pr eget bystyremedlem, maksimum 24 %.
Nye grupper som etableres i valgperioden får ikke støtte.

Reglement for godtgjørelse til folkevalgte §10, 1. setn. endres slik: Ordfører og varaordfører gis etterlønn i inntil 3 måneder dersom de ikke trer inn i lønnet heltidsarbeid. Deltidsarbeid avkortes forholdsmessig.
11. Ordningen med personlig rådgiver for ordfører og varaordfører gjøres fast og følger ordførerperioden.
12. Det gjøres endringer i reglement for bystyret, § 13 – Forespørsler, i h.h.t pkt 3.4

Per Sigurd Sørensen
ordfører

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken:

Formannskapet vedtok i sitt møte 07.04.2010, sak 200910917-3 å gjøre en gjennomgang av den politiske organisering i Kristiansand kommune.

Følgende mandat for arbeidet ble vedtatt:

"1. Det foretas en gjennomgang av politisk organisering i Kristiansand kommune, gitt formannskapsmodellen, endringer som er i ferd med å skje med den kommunale organisasjon og forslag fra ad hoc-komite om å bedre innbyggernes tillit til lokaldemokratiet i kommunen.

2. Det gjennomføres evaluering av møteform og politisk forretningsorden."

Saken hadde sitt utgangspunkt i formannskapets sak 200910917, som var til behandling 18.11.2009 og sak 200607792 i bystyret 21.02.07

"1. Til oppfølging av bystyrets vedtak av 21.02.07 pkt. 6 og 7 om politisk organisering og evaluering av møteform og foretningsorden, oppnevnes ad hoc gruppe bestående av: Ordfører, Varaordfører, Gruppeleder i SV, KRF, FRP, V og PP (Enst.)

2. Den politiske organisering forutsettes fortsatt å være i henhold til formannskapsmodellen.(9/4)

3. Innstilling fremlegges for behandling innen utgangen av 2010. (Enst.)"

Styringsgruppen for arbeidet består av følgende representanter:

Per Sigurd Sørensen (H)
Mette Gundersen (AP)
Jørgen Kristiansen (KrF)
Tor Sigbjørn Utsogn (FrP)
Dag Vige (V)
Harald Hageland (SV)
Odd A. Salvesen (PP)

Som prosjektleder er engasjert Dorrit Svenning fra KS Agder.

Styringsgruppen har hatt 9 møter. Partiene som ikke er representert i styringsgruppen har fått tilsendt referat fra møtene.

Styringsgruppen fikk i sitt første møte presentert ny administrativ organisering av rådmannens og direktørenes staber. Fagområdene næringsutvikling, regionalutvikling, internasjonalt arbeid og kriminalitetsforebygging ble 1.november flyttet fra rådmannen til teknisk sektor og samorganisert med fagmiljøet innen byutvikling og miljø i en ny *enhet for by- og samfunnsutvikling*. Det forutsettes at utvalget som ivaretar kommunalutvalgets oppgaver blir hovedutvalg for denne enheten. I administrative saker (administrasjonsutvalg, se under) tiltrer 2 representanter valgt av og blant de ansatte.

Saken "Ad-hoc komiteen om å bedre innbyggernes tillit til lokaldemokratiet i kommunen" var til behandling i formannskapet 16.06.2010, sak 200909457-4. Vedtaket inneholder ikke punkter som vil ha innvirkning på den politiske organisering av kommunen.

Det har vært innhentet informasjon fra andre kommuner det kan være naturlig å sammenlikne seg med. Lillehammer kommune, som har i overkant av 26.000 innbyggere, holder også på med en gjennomgang av sin politiske struktur. De har innhentet opplysninger fra 59 kommuner, 28 større og 28 mindre enn seg selv. Deres konklusjon er at det ikke finns en "riktig" politisk organisering. Det vil variere fra kommune til kommune.

1. Temaer som har vært drøftet

1.1 Formannskap og kommunalutvalg

Formannskapet er overordnet organ ifht alle faste utvalg og styrer som er opprettet i medhold av kommunelovens (KL) § 10 og 11. Formannskapet er ansvarlig kommuneplanutvalg med innstillingsrett til bystyret i kommuneplan, kommunedelsplaner og temaplaner. I forbindelse med sak om vitalisering av formannskapet august 2007 ble det vedtatt at formannskapet også skal ha formelt ansvar for samfunnsutvikling, regionalutvikling, nasjonale aktørfunksjoner og samferdselspolitikk. Formannskapet har 13 medlemmer.

Kommunalutvalget er opprettet i henhold til KL. §10, nr 1 og består av 7 medlemmer. I hht KL § 25 er kommunen forpliktet til å ha et parts sammensatt utvalg med representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, et administrasjonsutvalg. Denne myndighet er i dag lagt til kommunalutvalget. I saker hvor utvalget også er administrasjonsutvalg tiltrer 2 representanter valgt av og blant de ansatte.

Kommunalutvalget har disse hovedansvarsområder:

- Arbeidsutvalg for formannskapet med særlig vekt på økonomi og budsjett
- Politisk utvalg for eiendoms- og utbyggingssaker, kommunale byggesaker, næringssaker, internasjonalt arbeid og beredskapsarbeid.
- Kommunens arbeidsgiverorgan/administrasjonsutvalg, som suppleres med 2 arbeidstakerrepresentanter etter kommunelovens § 25 og hovedavtalens § 4 om partssammensatte utvalg og i tillegg kommunens likestillingsutvalg
- Hovedutvalg for organisasjonssektoren, økonomisektoren og Kristiansand eiendom..

Styringsgruppen for politisk omorganisering har vurdert kommunalutvalgets rolle og hvorvidt utvalget som organ bør fortsette i sin nåværende form eller om det bør legges ned. Dette har vært vurdert også tidligere, sist i 2003 og 2007, og frem til nå har konklusjonen vært at utvalget bør fortsette som før.

Når det nå igjen tas opp til vurdering kommunalutvalgets rolle skyldes det flere faktorer. Etter at kommunen har valgt å delegere oppgaver til rådmannen og fra rådmannen til direktørene er saksmengden i de fleste utvalg redusert. Dette gjelder også kommunalutvalget og formannskapet (se punkt 5.1).

Kommunalutvalgets 7 medlemmer er også frikjøpt med 20 %, det samme som representantene i formannskapet. Styringsgruppen vil foreslå endring av frikjøp for formannskap og kommunalutvalget, avhengig av valgt løsning. Dette er nærmere omtalt i punktet om "godtgjørelse av folkevalgte".

1.1.1 *Kommunalutvalgets hovedområder:*

Administrasjonsutvalg

Som nevnt over er kommuner etter KL § 25 og hovedavtalens § 4 pålagt å ha et partssammensatt utvalg som skal bestå av representanter fra kommunen som arbeidsgiver og representanter fra de ansatte. Loven gir ikke juridiske føringer som tilsier at det må opprettes et eget administrasjonsutvalg selv om kommunalutvalget legges ned. Oppgaven kan overføres til annet utvalg.

Likestillingsutvalg

Heller ikke er kommunen etter loven pålagt å ha et eget likestillingsutvalg. Men etter likestillingsloven og hovedavtalen er kommunen forpliktet til å arbeide for likestilling. Det organ som har det overordnede ansvar for arbeidsgiverpolitikken skal også ha ansvar for likestillingsarbeidet.

Eiendomsutvalg

Kommunalutvalget er politisk utvalg for eiendoms- og utbyggingssaker og kommunale byggesaker og fungerer som eiendomsutvalg. Myndighetsutøvingen ivaretas av byutviklingsstyret.

Næringsutvalg

Kommunalutvalget ivaretar næringspolitiske oppgaver, aktørfunksjoner og planer.

Internasjonalt utvalg

I internasjonal melding, vedtatt i bystyret 10.11.2009 er representasjonsoppgaver og relevant løpende vennsbykontakt videreført ved ordførerens kontor. Tiltak av faglig karakter organiseres i den sektoren de faglig hører hjemme, med unntak av Rajshahi.

Det administrative ansvaret for internasjonale engasjement knyttet til relevante aktørfunksjoner, strategi-, plan- og prosjektutvikling samt overordnet koordineringsansvar skal legges til *enheten for by- og samfunnsutvikling*. Imidlertid vedtok bystyret i møte 10.11.10, da saken "Internasjonal strategi Kristiansand kommune 2010 – 2014 og melding 2010", sak 201007638-2 var til behandling at det oppnevnes en egen Rajshahikomite med tre medlemmer, oppnevnt av bystyret etter innstilling fra valg- og honorarkomiteen.

Generalforsamling

Kommunalutvalget er også generalforsamling for heleide og deleide kommunale selskaper.

1.1.2 Alternativ til dagens kommunalutvalg.

Det er flere måter å sikre at kommunalutvalgets ansvarsfelt ivaretas på en god måte, og det er spesielt disse funksjonene som skal ivaretas:

- Administrasjonsutvalg/arbeidsgiverutvalg for hele kommunen
- Hovedutvalg for organisasjonssektor, økonomisektor, Kristiansand eiendom og enhet for by- og samfunnsplanlegging
- Eiendomsutvalg knyttet til det å være eiendomsutvikler. Byutviklingsstyret ivaretar myndighetsutøvelsen i tråd med plan- og bygningsloven
- Likestillingsutvalg

Styringsgruppen har delt innstilling og legger frem to alternativer:

Alternativ 1:

Kommunalutvalget legges ned. Formannskapet overtar alle kommunalutvalgets ansvarsoppgaver.

Formannskapet velger blant sine medlemmer et administrasjonsutvalg på 5 medlemmer som fungerer som arbeidsgiverorgan og partssammensatt utvalg (Jfr. Kommunelovens § 25 og Hovedavtalens § 4.)

Disse 5 politikerne vil også utgjøre Kristiansand kommunes representanter i KS Fylkesmøte.

Alternativ 2:

Kommunalutvalget opprettholdes som i dag, men frikjøp av medlemmene reduseres fra 20 % til 10 %.

1.1.3 Ankemulighet i ansettelsessaker.

I dag blir innstillinger i ansettelsessaker sendt alle fagforeninger til høring og alle fagforeningene har mulighet til å anke saken til kommunalutvalget som arbeidsgiverorgan, uavhengig av om de har vært med i selve ansettelsesprosessen.

Denne ordningen foreslås endret til at kun organisasjoner som er berørt av ansettelsen kan anke videre til administrasjonsutvalget/kommunalutvalget.

Ansettelse av direktører omfattes ikke av dette.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Kun organisasjoner som er berørt av ansettelsen kan anke ansettelsen videre til administrasjonsutvalget/kommunalutvalget

2. Hovedutvalgene:**2.1 Arbeidsmengde i hovedutvalgene.**

Antall møter, lengden på møtene og saker til behandling er alle indikatorer for det enkelte utvalgs arbeidsbelastning.

Da saken "Politisk organisering" var oppe til behandling i begynnelsen av 2007 var den ulike arbeidsmengden mellom byutviklingsstyret og de øvrige hovedutvalg ett av temaene. Det ble vist til antall saker som var til behandling i byutviklingsstyret i 2005.

Oversikt over hvor mange saker hovedutvalgene, formannskapet og kommunalutvalget har hatt i perioden fra 2005 til 2009 viser en nedgang for alle. Antall saker er ikke ensbetydende med hvor mye oppmerksomhet hver sak krever, men det er en indikator.

Utvalg	2005	2006	2008	2008	2009
Byutviklingsstyret	568	441	425	383	380
Kulturstyret	88	78	79	63	76
Helse- og sosialstyret	69	52	51	51	59
Oppvekststyret	71	62	59	56	52
Formannskapet	129	118	117	93	73
Kommunalutvalget	141	129	119	102	118

Styringsgruppen har snakket med flere av lederne og/eller nestlederne i hovedutvalgene for å høre deres erfaringer med eget hovedutvalg, samt med direktørene for sitt fagområde

2.1.1 Byutviklingsstyret

Det er en utfordring at byutviklingsstyret har forholdsvis større arbeidsbelastning enn de øvrige hovedutvalg. Men leder og nestleder i hovedutvalget og teknisk direktør mener alle at utvalget fungerer bra slik det er i dag. Det er mange og omfattende saker, men det synes vanskelig å splitte feltet uten å miste helheten. Et alternativ kunne være å flyttet parkvesenet tilbake til kultursektoren. Men på saksantallet ville det ikke ha noen særlig betydning, da det i år kun har vært behandlet to saker fra parkvesenet.

Det bør imidlertid vurderes om det er mer som kan delegeres til administrasjonen i teknisk sektor. Styringsgruppen for politisk organisering vil imidlertid ikke foreslå konkrete områder. Etersom det ikke foreslås endringer som innebærer redusert arbeidsbyrde for utvalgets medlemmer, anbefales heller å forbedre deres arbeidssituasjon ved å utvide frikjøpsordningen.

(se punkt 5.2.1 "Godtgjørelse av folkevalgte")

Styringsgruppen foreslår:

Det gjøres ingen endring i utvalgets arbeids- eller ansvarsområde.

Det anbefales at hovedutvalget gjennomgår delegasjonsreglementet ved slutten av hver valgperiode for å jevnlig vurdere behov for endringer.

2.1.2 Kulturstyret

Reiseliv er i dag en del av kommunens næringsutvikling med kommunalutvalget som politisk utvalg. I administrasjonen er det rådmannen selv som har vært sentralt kontaktpunkt mot reiselivsaktører i næringslivet, med noe bistand fra næringskonsulenter i kommunen og i Knutepunkt Sørlandet. Etter 1.november er det den nye enheten for by- og samfunnsutvikling som administrativt har ansvar for feltet. Dette er også omtalt innledningsvis i saken.

I melding om kultur og næring som var til politisk behandling høsten 2010 drøftes reiseliv som en av "KRO-næringene" (kultur-, reiseliv- og opplevelsesnæringene). Rådmannen har fulgt opp mål og tiltak i meldingen ved å fordele det administrative oppfølgingsansvaret mellom kultursektor, teknisk sektor og næringsrådgivere i egen stab. Det næringsfaglige ansvaret er nå flyttet til den nye by- og samfunnsutviklingsenheten, og ses i sammenheng med byutvikling og regional utvikling. Fordi områdene i KRO henger så tett sammen bør hele feltet overføres til kulturstyrets ansvarsområde.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Reiseliv legges inn under kulturstyrets ansvarsområde.

2.1.3 Helse- og sosialstyret

Klient – og barnevernsutvalget (KBU) er underutvalg under helse- og sosialstyret. De har møte en gang pr mnd, med formål å være et klageorgan etter barnevernsloven, sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven.

I tillegg skal utvalget ... "sikre helse- og sosialstyret kunnskap om- og engasjement i barn- og unges oppvekstvilkår, forebyggende arbeid blant barn og unge og innhold og praksis i helse- og sosialtjenesten i kommunen." Utvalget har ca 130 klagesaker pr år og av disse går politikerne anslagsvis imot administrasjonen i 3 % av sakene. Trolig ville fylkesmannen, som etter loven er ankeinstans, ha fanget disse opp.

Kommunen er ikke pålagt å ha et eget ankeutvalg for disse sakene. Men helse- og sosialstyret kan ikke både behandle sakene og dernest være ankeinstans for de samme sakene. Derved er alternativet til dagens KBU å legge utvalget ned og at ankesakene går direkte til fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Dagens klient- og barnevernsutvalg legges ned og fylkesmannen blir ankeinstans som i dag, men uten at ankene behandles i et politisk organ i kommunen.

2.1.4 Kulturstyret og oppvekststyret

I forbindelse med at bystyret behandlet sammenslåing av barnehage- og skoleetaten til ny oppvekstsektor 15.09.2010 (sak 201001834-6) ble det ikke tatt til orde for å flytte deler av kultursektoren til den nye oppvekstsektoren. Derimot ble det vedtatt å utrede fordeler og ulemper ved å inkludere helse- og sosialsektorens tjenester for barn og unge i den nye oppvekstsektoren. Det skulle tilsi at det ikke pr i dag er eksplisitt uttalt ønske om å slå sammen hele eller deler av kulturstyret med oppvekststyret, siden det ikke er aktuelt for den administrative delen av virksomheten.

Styringsgruppen foreslår:

Det gjøres ingen endringer mht sammenslåing av kulturstyret og oppvekststyret.

2.2 Hovedutvalgenes sammensetning

Alle hovedutvalgene har i dag 9 politiske medlemmer. Representanter for de ansatte har møte- og talerett, når det behandles saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte (KL § 26).

I byutviklingsstyret møter også en representant fra Rådet for funksjonshemmede fast med møte og talerett. Dette er en ordning som har fungert i en årrekke. Forslag fremmes gjennom politikerne som er til stede i møtet. Ingen har tatt til orde for å endre denne praksis. I tillegg har barn og unges representant møte og forslagsrett. I Plan- og bygningslovens § 5.1 står følgende: "Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte."

I oppvekststyret møter fast i tillegg til de valgte politiske medlemmer en rekke personer som ikke er politisk oppnevnt - en representant fra Den norske kirke, to fra Utdanningsforbundet, en fra Fagforbundet, en fra Komfug (foreldreorganisasjonen i skolen), en fra Bafu (foreldreorganisasjonen i barnehage) og en elevrepresentant. De har ikke forslags- og stemmerett, kun talerett, men de sitter ved bordet og deltar i debatten på lik linje med de politisk valgte representantene. Dette er en spesiell ordning som har vært i mange år. Det er altså 3 ansattes representanter som har møte og talerett, på tross av det i vedtektene for oppvekststyrets § 1 står følgende: "I saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte utvides utvalget med 2 representanter valgt av og blant de ansatte, jfr. kl. § 25 nr. 2. De ansatte har fulle rettigheter i slike saker. *I øvrige saker som behandles av oppvekststyret har de ikke møterett.*" (vår utheving).

Paragraf 1 har samme ordlyd i alle hovedutvalg. Kun i oppvekststyret deltar ansattes representanter i alle møter.

Kirken har ingen naturlig plass i oppvekststyret.

Dersom det er ønskelig å høre stemmen til Komfug og Bafu, vil det kanskje være mer nyttig å invitere dem med i saksbehandlingen, ikke når saken skal politisk behandles.

Styringsgruppen forelår ingen endring i bestemmelsene vedr. de ansattes representasjon. Foreldredeltakelse skjer på skolene gjennom FAU og styrene. De bør derfor ikke sitte i oppvekststyret.

For å sikre gjensidig informasjon samt mulighet til å påvirke arbeidsfeltet skole og barnehage skal sektorledelsen i oppvekstsektoren gjennomføre jevnlige møter med Bafu og Komfug.

Styringsgruppen mener at Kristiansand Ungdomsutvalget fremdeles bør være representert i oppvekststyret med 2 representanter. Videre kan det vurderes om barn og unges representant bør ivareta barn og unges interesser i saksbehandlingen i oppvekst.

Kulturstyret.

En representant fra Kristiansand idrettsråd og to representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg har i dag møte og talerett i kulturstyret i saker som vedrører deres respektive arbeidsfelt.

I tråd med forslaget om å begrense antall ikke-politiske deltakere i hovedutvalgene foreslår styringsgruppen at Kristiansand Ungdomsutvalg fremdeles bør være representert i kulturstyret med 2 representanter. I tråd med ovennevnte om å høre hva interesseorganisasjoner mener i saker vil det kanskje være mer nyttig å invitere Kristiansand idrettsråd med i saksbehandlingen.

Det foreslås ellers ingen endring i ansattes representasjon og gjeldende reglement følges.

Styringsgruppen foreslår disse endringene:

I ordinære møter i hovedutvalgene har i tillegg til politiske representanter følgende møte- og talerett:

- Byutviklingsstyret: 1 representant fra FFO og Barn- og unges representant
- Oppvekststyret: 2 representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg
- Kulturstyret: 2 representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg
- Helse- og sosialstyret: ingen

De ansattes representanter har møte-, tale- og forslagsrett i henhold til gjeldende regler.

3. Møteform, politisk forretningsorden og honorering:

3.1 Bystyremøter på dagtid?

I bystyrets møte 15.09.10, sak 201006413 – Forslag til møteprogram for kommunalutvalg, formannskap og bystyre for 2011 ble følgende oversendelsesforslag enstemmig vedtatt:

”Utvalget for politisk organisering skal gi bystyret en vurdering av fordeler og ulemper ved at bystyremøtene avholdes på dagtid kontra kveldstid slik som et er i dag”.

De politiske møtene holdes dels på dagtid, dels på kveldstid. I dag er møtetidspunktene slik:

Politisk utvalg	Møtestart	Vanligvis møteslutt
Bystyret	17.00	kl 22.00
Formannskapet	09.00	
Kommunalutvalget	09.00	
Byutviklingsstyret	09.00	16.00/17.00
Kulturstyret	17.00	21.00
Helse- og sosialstyret	14.00	19.00
Oppvekststyret	18.00	21.00

Det kan være fordeler og ulemper ved å gjennomføre bystyremøter på dagtid.

Småbarnsforeldre med barn i barnehage eller på skole og SFO vil kunne ha mer tid sammen på kveldstid. Folk som jobber på kveldstid vil enklere kunne ta et sentralt politisk verv.

På den annen side vil det trolig være vanskeligere å rekruttere politikere fra privat næringsliv, hvor det kan være mer problematisk å få fri på dagtid enn for offentlig ansatte.

Kostnadene for kommunen ved å skulle frikjøpe ansatte på dagtid vil øke betraktelig.

Regnestykket under gir et omtrentlig overslag over kostnadene fordi det ikke er sikkert at alle har rett på høyeste sats i refusjon for tapt arbeidsfortjeneste og man vet at ikke alle er i lønnet arbeid.

Av 53 bystyrerepresentanter ser vi bort fra formannskapets medlemmer, som allerede er frikjøpte. De 4 gruppelederne som ikke er med i formannskapet er tatt med. Da vil 40 bystyremedlemmer til en maks. refusjon for tapt arbeidsfortjeneste på kr 3.093 pr dag koste kommunen pr møte kr. 123.720. Med 10 møter pr år vil prisen utgjøre mer enn 1,2 mill.

Vi har undersøkt møtetidspunktene til Stavanger, Drammen, Bærum og Trondheim som alle starter møtene kl 1700.

Hovedutvalgene har, som oversikten viser, møter på ettermiddag og kveldstid. For å komme forslaget om å ha møter på dagtid noe i møte, bør hovedutvalgene ved neste valgperiode drøfte start og sluttidspunkt og prøve å starte så tidlig som mulig på ettermiddagen.

Styringsgruppen foreslår:

Hovedutvalgene fastsetter selv møtetidspunkt ved begynnelsen av perioden.
Bystyrets møter fortsetter som i dag og starter kl 1700.

3.2 Godtgjørelser

3.2.1 Godtgjørelse av folkevalgte

Bystyret behandlet i sak 200907900 "Alternative lønssystem for politikergodtgjørelse" der godtgjørelse til ordfører og varaordfører ble fastsatt. Styringsgruppen har derfor valgt å ikke gå inn på dette. Heller ikke er det sett på andre ordninger som møtegodtgjørelse mv. Men styringsgruppen har drøftet frikjøp av gruppelederne og av ledere og medlemmer i hovedutvalgene. Det har vært innhentet informasjon fra en del av kommunene innen ASSS samarbeidet.

Som beskrevet foran legges det frem to alternative forslag for kommunalutvalget. Dersom kommunalutvalget legges ned vil formannskapets medlemmer få mer arbeid og styringsgruppen mener at prosentvis frikjøp av formannskapet i så tilfelle bør økes fra 20 % i dag til 30 % pr medlem, etter valget 2011.

Dersom kommunalutvalget opprettholdes foreslår styringsgruppen å redusere frikjøp av medlemmene fra dagens 20 % til 10 % etter valget 2011. Møtefrekvens må evt. tilpasses dette.

Styringsgruppen har drøftet prinsippet om arbeidsmengden i hovedutvalgene (se punkt om dette). Gruppen finner ikke grunnlag for å endre byutviklingsstyrets oppgaver og innhold, men foreslår i stedet å bedre deres arbeidsvilkår. Med utgangspunkt i dette foreslås det at honorar for leder og medlemmer i byutviklingsstyret bør være høyere enn i de øvrige hovedutvalgene. I dag har leder av byutviklingsstyret 40 % frikjøp og medlemmer 20 % frikjøp. Det foreslås at frikjøpet økes til 50 % for leder og for de øvrige medlemmer 30 % frikjøp.

Honorar for leder og medlemmer i de øvrige hovedutvalg bør være likt. Leder i alle disse hovedutvalgene er i dag frikjøpt med 10 % og de øvrige medlemmer er frikjøpt 1,5 %. Styringsgruppen mener at disse satsene ikke trenger å endres.

Nestledere i alle hovedutvalg har 1,5 % frikjøp i tillegg. Det foreslås å fortsette med samme sats.

Styringsgruppen foreslår disse endingene:

Alternativ 1:

Dersom kommunalutvalget legges ned og saksfeltet overføres til formannskapet skal frikjøp av formannskapets medlemmer økes til 30 %.

Alternativ 2:

Dersom kommunalutvalget opprettholdes som i dag, skal frikjøp av formannskapets medlemmer være 20 %, og frikjøp av kommunalutvalgets medlemmer være 10 %.

Leder av byutviklingsstyret frikjøpes med 50 % og hvert av medlemmene med 30 %.

Øvrige honorarer endres ikke.

(alt beregnes ut fra på "lønnnivå B")

3.2.2 Frikjøp til gruppelederne i bystyret.

I dag gis det støtte til gruppelederne for å drive bystyregruppen. Frikjøpet er 20 % av lønnsnivå B, uavhengig av partiets størrelse. Det betyr at de minste partiene med kun en representant mottar samme støtte som partiene med 11 representanter i bystyret. Til drift av selve partiet får hvert av partiene støtte fra staten.

Det er gjort en sammenlikning med noen av de andre ASSS-kommunene. Ordningene for støtte til gruppene er forskjellig, hvor noen har prosentvis frikjøp, mens andre opererer med fast beløp. Noen av kommunene, som Oslo, Bergen, Stavanger og Drammen har alle et grunnbeløp til partigruppen og dernest en fastsatt støtte pr medlem.

Styringsgruppen foreslår å endre på denne frikjøpsordningen ved å differensiere i forhold til gruppestørrelse. Det foreslås et grunnbeløp på 8 %, med et tillegg på 2 % pr. bystyremedlem. Maksimal gjørelse til gruppeleder fastsettes til 24 %. Frikjøpet utregnes og fastsettes ved etablering av nytt bystyre og gjelder for hele perioden. Nye grupper som etableres i valgperioden får ikke støtte for inneværende periode.

I utgangspunktet er støtten tenkt brukt til å sikre gruppelederne mulighet til å drifte egen partigruppe. Da lønnes vedkommende fra kommunen, som i dag. Dersom gruppen ønsker å disponere midlene annerledes, eksempelvis til egen partisekretær, er det en mulighet. Men da betales støtten til partiet, som i disse tilfellene vil være arbeidsgiver. Den løsningen som velges vil gjelde for hele valgperioden. Utgangspunktet for lønnsberegning er lønnsnivå B, pr. dd kr 754.220.- pr år.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Godtgjørelse til gruppelederne fastsettes slik: Grunnbeløp på 8 % med tillegg av 2 % pr eget bystyremedlem, dog slik at maksimal godtgjørelse blir 24 %. Nye grupper som etableres i valgperioden får ikke støtte.

3.2.3 Ettergodtgjørelse

Det har vært noe usikkerhet knyttet til tolkning av ettergodtgjørelse for ordfører og varaordfører som slutter i sine verv etter at valgperioden er over. For å presisere ordningen foreslår styringsgruppen en endring i teksten.

Ordfører og varaordfører kan oppebære godtgjørelse i inntil tre måneder, dersom de ikke fortsetter i sine verv i forbindelse med konstituering av nytt bystyre. Utbetalingen av godtgjørelsen stopper fra det tidspunkt vedkommende trer inn i lønnet heltidsarbeid før tre måneder er gått. Dersom vedkommende trer inn i lønnet deltidsarbeid avkortes godtgjørelsen forholdsmessig.

Som kompensasjon for at det ikke utbetales feriegodtgjøring for fast godtgjøring, utbetales en måneds etterlønn for representanter med fast frikjøp som ikke inntre i nytt fast frikjøp etter endt valgperiode. Tilsvarende for representanter som får redusert frikjøp fra en valgperiode til neste (Reglement for møtegodtgjøring til folkevalgte § 10).

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Første setning i §10 gis slik ordlyd:

Ordfører og varaordfører gis etterlønn i inntil 3 måneder dersom de ikke trer inn i lønnet heltidsarbeid. Deltidsarbeid avkortes forholdsmessig.

3.3 Personlig rådgiver for ordfører.

Bystyret vedtok 13.06.2007, sak 200703157-1 at det opprettes en ny funksjon som politisk rådgiver for ordfører og varaordfører i valgperioden 2007-2011. Vedtaket inneholdt også et punkt om at funksjonen evalueres ved utgangen av valgperioden.

Ordfører og varaordfører anbefaler at ordningen med Politisk rådgiver fortsetter. Politisk rådgiver følger funksjonstiden for ordfører.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Ordningen med personlig rådgiver for ordfører og varaordfører gjøres fast og følger ordførerperioden.

3.4 Bystyret som kommunens øverste organ – endringer av regler.

Reglement for bystyret regulerer hvordan politikerne skal forholde seg til dette kommunens øverste politiske organ.

Interpellasjonsregimet i bystyret er i perioden blitt så tid- og plasskrevende at det behøves en presisering av reglementet. Dette for å ha en mer ryddig ordning, samtidig som medlemmene av bystyret beholder sin lovbestemte rett til å fremme forespørsler til ordfører i møtene.

Komiteen foreslår at kommunelovens § 34 legges til grunn og fremmer forslag om at forespørsler til ordfører kan gjøres i tre ulike former:

I bystyrets møte:

Spørsmål (ordinær spørretid): Ordfører eller den han delegerer til svarer på spørsmål som representanten har levert inn skriftlig på forhånd. Spørsmål må være sendt skriftlig til ordfører senest 6 dager før møtet. En representant kan stille ett spørsmål i ordinær spørretid. Spørsmålet skal være kort og etter at ordføreren har svart gis det anledning til oppfølgende spørsmål med taletid inntil ett minutt. Tiden for ordinær spørretid settes til de første 15 minutter av bystyrets møte, men etter spørsmål i åpen spørretid dersom dette er meldt inn i møtet.

Interpellasjon (forespørsler, jfr. KL §34): Interpellasjoner behandles ved slutten av møtet. Interpellanten og den som besvarer forespørselen kan gis ordet inntil 2 ganger hver, begrenset til 5 min. for første innlegg og 2 min. for 2.innlegg.

Andre kan ikke gis ordet mer enn en gang, begrenset til 2 min. Det er ikke adgang til replikkordskifte.

Forslag som settes frem i forbindelse med forespørsel, kan ikke tas opp til realitetsavgjørelse hvis møtelederen eller 1/3 av de møtende medlemmer motsetter seg det (KL. § 34 nr. 1).

Møtelederen eller bystyret kan i enkelttilfelle tillate at ordskiftet utvides.

Mellom bystyremøtene:

Skriftlig spørsmål: Faste medlemmer av bystyret kan sende skriftlige spørsmål til ordføreren mellom bystyremøtene. Disse skal sendes på e-post, og svarfrist følger av forvaltningsloven. Både spørsmål og svar skal tilgjengeliggjøres for allmennheten på linje med andre bystyredokumenter.

Ordfører avgjør før møtet hvorvidt innspillene er et spørsmål eller en interpellasjon. Interpellasjonene fremmes på slutten av møtene, og det settes ikke på forhånd krav om antall interpellasjoner. Ordfører skal kunne styre i forhold til tidsaktualitet.

Styringsgruppen foreslår denne endringen:

Det gjøres endringer i reglement for bystyret, § 13 – Forespørsler slik det følger av pkt 3.4.

Punkt 25/11: Høring: Forslag til ny bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting

Bilag

Saksprotokoll

Forslag til ny bosettningsordning for flyktninger

Hoveddokument

Dato: 4. april 2011
Saksnr.: 201000297-4
Arkivkode E: F0 &73
Saksbehandler: Petter Stranger

Saksgang

Formannskapet
Helse- og sosialstyret

Møtedato

27.04.2011
12.04.2011

HØRING: FORSLAG TIL NY BOSETTINGSORDNING FOR FLYKTNINGER MED MÅL OM RASKERE BOSETTING.

Sammendrag:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har i høringsbrev datert 31.01.2011 sendt ut et **Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting**. Forslaget innebærer en videreføring av dagens modell med behandling av behovet for bosetting av flyktninger i et nasjonalt utvalg satt sammen av representanter for staten og KS, Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon. Dersom det ikke oppnås enighet med de enkelte kommuner om fordelingen av bosettingen lokalt i kommunene, gis staten ved fylkesmannen rett til å tilvise flyktninger til kommunen. Dette innebærer en plikt for kommunen til å motta tilviste flyktninger, og fratrar kommunen muligheten til selv å styre tempo og omfang på bosetting av flyktninger gjennom utøvelse av lokaldemokratiet i kommunestyret.

KS har i sin uttalelse tatt avstand fra forslaget og kalt modellen en innføring av statlig rett til bruk av tvang i bosettingsarbeidet. De hevder en slik modell vil kunne øke konfliktnivået lokalt, og dermed svekke integreringsarbeidet. Kristiansand kommune slutter seg til KS vurdering og går mot forslaget til ny bosettingsordning.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune slutter seg til KS sin høringsuttalelse, og går mot forslaget til ny bosettingsmodell.
2. Kristiansand kommune ønsker å bidra til godt bosettingsarbeid også kommende år, og basere det på lokalt utviklede tiltak og løsninger, til beste for integreringen av den enkelte flyktning og kommunen som helhet

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg:

Høringsbrev: Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, datert 31.01.2011. Høring- forslag om ny bosettingsmodell, KS, datert 02.03.2011

Vedr. forslag til ny bosettingsmodell for flyktninger – KS oppfordrer til å gi høringssvar, KS, brev datert 14.03.2011

Bakgrunn for saken

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har i høringsbrev datert 31.01.2011 sendt ut et **Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting** <http://www.regjeringen.no/upload/BLD/H%c3%b8ringer/2011/bosettingsordning/horingsbrev.pdf>

I høringsbrevet gjøres det en gjennomgang av ordningen med bosetting av flyktninger og de erfaringene som er høstet siden den trådte i kraft i 2002. Videre gjøres det rede for ordningene i Danmark og Sverige, og resultatene av bosettingen nasjonalt de senere år og flyttemønster etter bosetting.

Det legges fram et forslag til endringer i dagens ordning, og økonomiske og administrative konsekvenser av ordningen.

Frist for høringen er satt til 29. april 2011.

Dagens ordning ved bosetting av flyktninger er at den nasjonale utfordringen knyttet til bosetting av flyktninger tas opp og behandles i Nasjonalt utvalg for bosetting av flyktninger, ledet av IMDi, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og sammensatt av representanter for stats- og kommunesektoren. Dette samarbeidet er nedfelt i en samarbeidsavtale mellom KS og Staten om "bosetting av flyktninger i kommunene, og om etablering og nedlegging av mottak", og har fungert siden 2002.

På bakgrunn av drøftinger i Nasjonalt utvalg jobber IMDis regionale enheter i samarbeid med KS lokalt ut forslag til bosettingstall for de respektive kommunene i regionen, og IMDi sender ut anmodningsbrev der de enkelte kommuner forespørres om bosetting av ett visst antall flyktninger.

Det er så opp til kommunestyret i hver enkelt kommune å fatte vedtak om bosetting av flyktninger i kommunen. På bakgrunn av vedtak fattet i de enkelte kommuner arbeider IMDi med å finne riktig kommuneplass til riktig flyktning.

Den nasjonale målsettingen om at bosetting i kommunen skal finne sted innen 6 måneder etter at flyktningen mottok vedtak om opphold, 3 måneder for enslige mindreårige, har bare delvis blitt overholdt de senere år, grunnet større bosetting i 2009 – 2010 enn i foregående år.

I 2010 ventet flyktninger i gjennomsnitt 5,7 måneder på bosetting, funksjonshemmede flyktninger og enslige ventet lengst. Også enslige mindreårige ventet i snitt 5,7 måneder i 2010, og for denne målgruppen er det lenge å vente, og langt over målsettingen om bosetting innen 3 måneder.

Dette har som konsekvens at flyktningene bruker tiden på å vente passivt i mottak, kommer seinere i gang med kvalifisering for arbeid og utdanning, i tillegg til at staten har utgifter til å drifte plasser i asylmottak for personer som har opphold i landet og kunne vært bosatt i en kommune.

Som en konsekvens av dette foreslås det en ny ordning, der det fortsatt skal være en fordeling av flyktninger i landet ved Nasjonalt utvalg. Videre foreslås det at KS i fylket skal foreslå fordeling av flyktningene på kommunene. Dersom kommunene ikke blir enige, også etter drøftinger i møte initiert av fylkesmannen, skal fylkesmannen kunne tilvise flyktninger til en kommune.

Tilvisningen innebærer at kommunen har plikt på seg til å innen 3 måneder, med mindre tungtveiende grunner taler mot det, ta imot det antall flyktninger fylkesmannen tilviser. Oversitter kommunen fristen som er satt til 3 måneder fra tilvisning, kan dette sanksjoneres ved at staten avkorter integreringstilskuddet tilsvarende statens utgifter til flyktningens opphold i mottak eller omsorgssenter.

KS har i en uttalelse til forslag til ny bosettingsordning datert 02.03.2011 gått mot forslaget om å, som de benevner det; åpne for bruk av statlig tvang i bosettingsarbeidet.

<http://www.ks.no/PageFiles/16628/SvarOmBosettingKS.doc>

KS har følgende overordnede synspunkter på forslaget i høringsnotatet; flyktninger bør bosettes innen 6 måneder, 3 måneder for enslige mindreårige.

KS fremmer følgende forslag:

Bosettingsprosessen må effektiviseres.

Gjennomsnittlig ventetid internt i statlige organer er 3,4 måneder, av de 5,7 måneder som var gjennomsnittlig ventetid før bosetting i kommune i 2010. I gjennomsnitt ventet flyktningen på bosetting i kommune, etter at kommune var utpekt, i 2,4 måneder. Det er allerede med dagens ordning mindre enn forslaget om bosetting innen 3 måneder fra tilvisning.

Videre foreslår KS blant annet at det må gis sterkere økonomiske incentiver til kommunene for å sikre jevn bosetting gjennom året, at kommunens økonomi ved bosetting av ressurskrevende brukere sikres, at Husbankens boligtilskudd økes, og at kommunenes reelle utgifter til bosetting av flyktninger kompenseres.

Disse tallene og forslagene er også delvis sammenfallende med funnene i en forsknings- og utredningsrapport bestilt av IMDi i 2009 der **devoteam davinci** analyserte hindringer og utfordringer i bosetting av flyktninger i norske kommuner. I rapporten fremmes mange alternative tiltak for raskere bosetting av flyktninger og forslag til virkemidler som uten tvang kan bidra til bedre måloppnåelse.

<http://www.imdi.no/Documents/Rapporter/Microsoft20Word20-20Rapport-bosetting.pdf>

Vurdering

Kristiansand kommune har gjennom mange år påtatt seg en forpliktelse som er naturlig for en av landets største kommuner og bosatt flyktninger i det antall IMDi har anmodet om. En har ikke stilt betingelser eller reservert seg i forhold til bosettingen, det være seg i forhold til nasjonalitet, ønske om familier framfor enslige, funksjonshemmede eller enslige mindreårige. Kommunens kapasitet på boliger har vært den fremste begrensende faktor i forhold til tempo i bosettingsarbeidet.

Når det gjelder bosetting av enslige mindreårige og problemer med lang ventetid må en påpeke at det å bosette enslige barn og unge i henhold til lov om barneverntjenester forutsetter at det er etablert bo- og omsorgsløsninger med døgnbemanning for å kunne gi et faglig forsvarlig tilbud. Det å opprette slike tiltak tar tid. I 2009 og 2010 har Kristiansand kommune opprettet 7 døgnbemannede bo- og omsorgsløsninger, dermed kan framtidig bosetting av enslige barn og unge skje raskere i 2011 og 2012.

En av de viktige argumentene for innføring av ny ordning er at særlig ventetiden for bosetting av enslige barn og unge har økt senere år, tilsvarende har antallet lengeventende økt. I den forbindelse er det viktig å påpeke at det i 2007 ble bosatt 148 enslige mindreårige i hele landet, og 12 var lengeventende, over 3 måneder. I 2010 ble det bosatt 669 enslige mindreårige, og 191 var lengeventende. Det betyr at kommunene har økt kapasiteten på bosetting av enslige mindreårige med 450% i løpet av tre år. Det er tvilsomt om en slik kapasitetsøkning kan skje mye raskere uten at det går på bekostning av kvalitet og faglighet.

Videre er en av de viktigste begrensende faktorene i bosettingsarbeidet ikke tilgang til kompetanse, personale eller organisasjon, men mangel på egnede boliger. Dersom staten øker tilskuddet til kjøp eller bygging av flyktningboliger, uten at det går på bekostning av andre sårbare grupper, vil Kristiansand kommune ha bedre mulighet til å anskaffe flere kommunale utleieboliger og derved kunne bosette flyktninger raskere.

Kristiansand kommune ser derved ikke nødvendigheten av å innføre tvang i bosettingsarbeidet, og kan ikke se at det vil bidra til å nå et felles mål; raskere bosetting av flyktninger.

En slik bruk av tilvisning fra Fylkesmannen vil også tilsidesette lokaldemokratiet, og overprøve kommunestyrets rett til å foreta lokale vurderinger av kommunens utfordringer.

Den virkelige innvendingen mot forslaget er at det i siste instans, dersom statens interne håndtering av bosettingsarbeidet ikke forbedres, slett ikke vil bety noen raskere bosetting av flyktninger, og det er vel det som er hele begrunnelsen for endringen.

Punkt 26/11: Bosetting av flyktninger i Kristiansand kommune i 2011

Bilag

Saksprotokoll

Hoveddokument

Dato: 4. april 2011
Saksnr.: 201004858-4
Arkivkode E: F0
Saksbehandler: Petter Stranger

Saksgang
Formannskapet
Helse- og sosialstyret

Møtedato
27.04.2011
12.04.2011

Bosetting av flyktninger i Kristiansand kommune i 2011

Sammendrag

I 2011 er det, sammenlignet med forrige år, behov for å bosette et lavere antall flyktninger. Behovet for økt bosetting av enslige mindreårige er imidlertid fortsatt tilstede. Kristiansand kommune er forespurt om bosetting av til sammen 140 flyktninger, hvorav 20 av disse skal være enslige mindreårige. Familiegjenforeninger kommer som alltid i tillegg til dette tallet, da det ikke kan planlegges hvor mange dette dreier seg om fra år til annet.

Kapasiteten på mottak og bosetting av flyktninger er basert på bosetting av minst 120 personer pr år, og i løpet av 2010 har også tiltakene; bo – og omsorgsløsninger for enslige mindreårige blitt bygd opp. Det er derfor mulig å håndtere en bosetting av det antallet IMDi anmoder om. Det er behov for å opprettholde to stillinger ved barnevernet med saksbehandlingsressurser, både for å håndtere bosatte fra tidligere år og de planlagte ankomstene. Barnevernvedtaket er en premis for tildeling av tjenester til de enslige mindreårige, og en forutsetning for at tiltakene utløser statlig barnevernrefusjon fra Bufetat. Kongsgård skolesenter har fortsatt, på bakgrunn av bosettingen i 2009 og 2010 av enslige mindreårige, behov for midler knyttet til målgruppens større behov for grunnskoleopplæring. Ekstra bevilgning fra 2010 opprettholdes i 2011. En har i 2010 midlertidig styrket kapasiteten på programrådgivere med ett årsverk, dette opprettholdes i 2011.

Tilgang på boliger er som tidligere år en utfordring, og det må også i 2011 satses fortrinnsvis på tilgjengelige boliger i det private markedet. Basert på erfaringer fra tidligere år vurderer en at en kan håndtere en bosetting på det nivået som er forutsatt.

Forslag til vedtak.

1. Kristiansand kommune mottar for bosetting 120 flyktninger i 2011
Familiegjenforeninger kommer i tillegg til dette tallet.
2. Det bosettes i tillegg 20 enslige barn og unge under 18 år i 2011.
3. For å følge opp den økte bosettingen av enslige barn og unge opprettholdes en økt ressurs til Barneverntjenesten, tilsvarende 2 stillinger. Kongsgård skolesenter

fikk i 2010 ekstra finansiering til opplæring i norsk og grunnskolefag på grunn av de enslige barn og unges manglende skolebakgrunn, denne innsatsen videreføres i 2011. Introduksjonsprogrammet er tilsvarende styrket for å håndtere en høyere andel enslige med rett til deltakelse i programmet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg

Brev fra IMDi; Anmodning om bosetting av flyktninger i 2011.

Bakgrun for saken:

Det vises til brev med anmodning om bosetting av flyktninger i 2011 fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, IMDi.

Antallet

I anmodningen vises det til at kommunene har gjort en formidabel innsats ved å ta imot et rekordhøyt antall flyktninger i fjor, 2010. Dette har vært spesielt krevende siden andelen enslige, både voksne og mindreårige, har økt kraftig. Utfordringen kommunen har ved bosetting av flere enslige er at det samlede behovet for boliger øker, behovet for boliger til enslige øker og bosetting av enslige mindreårige forutsetter et mye større kommunalt omsorgsapparat enn bosetting av voksne. IMDi's mål for rask og god bosetting er satt til 6 mndr. etter innvilget opphold i landet, 3 mndr. for enslige mindreårige.

Kapasiteten i det kommunale apparatet er tilpasset en bosetting av mellom 120 – 150 personer hvert år, men selv om det anmodes om bosetting av 120 personer inneværende år vil det på grunn av den høye andelen enslige utgjøre en minst like stor belastning for tjenestene da antallet husstander og deltakere i introduksjonsprogram snarere øker enn reduseres. Arbeidet med introduksjonsprogrammet ble av den grunn styrket med ett årsverk i 2010, dette videreføres i 2011.

Kommunens apparat spesielt rettet mot flyktninger omfatter tjenester fra voksenopplæring, grunnskole, barnehage, helsetjeneste inkludert Gyldengården helsesenter, tidligere Flyktninghelsetjenesten, samt tjenester ved Flyktningetjenesten.

Fra 8. mars 2011 er det NAV Kristiansand i Gyldengården som tildeler tjenester som økonomisk sosialhjelp og introduksjonsprogram til nyankomne flyktninger, og eventuelt kvalifiseringsprogram vil også administreres herfra. Det vil være en viktig oppgave i 2010 å sørge for at omorganiseringen av introduksjonsprogram og sosiale tjenester inn i NAV går smertefritt og at brukerne som et resultat får bedre tjenester og lettere tilgang til de virkemidlene som er knyttet til arbeidsmarkedstiltak.

Enslige barn og unge

Kristiansand kommune la i 2009 opp til en markert styrking av tiltakene for enslige mindreårige flyktninger, og det ble også bosatt flere enn i noen foregående år. I 2010 har Flyktningetjenesten etablert 6 døgnbemannede bo – og omsorgsløsninger med 5 plasser i hvert hus (ett av husene har 7 plasser). I 2011 etableres det ytterligere 1 døgnbemannet bo – og omsorgsløsning der det i alt blir 10 plasser. Året som er gått er brukt til å etablere boligene, rekruttere og bemanne samt bygge opp kompetanse og legge rutiner for arbeidet.

Kongsgård skolesenter erfarte kort tid etter bosetting av de mange enslige mindreårige i 2009/10 at disse hadde lite skolebakgrunn fra hjemlandet og i Norge, og skolesenteret har derfor måttet styrke innsatsen overfor denne målgruppen med flere tilbud om grunnskoleopplæring. Skolesenteret har måttet styrkes økonomisk for å håndtere den økte pågangen på grunnskoleopplæringen.

Det nære samarbeidet mellom Barneverntjenesten og Flyktningetjenesten rundt bosettingen av de enslige mindreårige har blitt ytterligere forsterket i løpet av 2010. Vedtak om tildeling av tjenester til den enkelte enslige mindreårige fattes av barneverntjenesten, og tjenesten ytes så i de enkelte bo – og omsorgsløsningene. Den enslige mindreårige kan omfattes av barnevernstiltak til fylte 20 år.

Finansieringen av tiltaket dekkes dels ved kommunens egenandel, og dels ved å søke statsrefusjon for barneverntjenester gjennom Bufetat, som tidligere år.

Kvalitetshevingen i tiltakene for enslige mindreårige har kostet mer enn den noe enklere, tidligere løsningen med bokollektiv, men disse tiltakene finansieres gjennom særskilt tilskudd for enslige mindreårige og det ordinære integreringstilskuddet.

Barneverntjenesten er styrket midlertidig med to stillinger for å håndtere den økte pågangen fra enslige mindreårige slik at dette ikke belaster barnevernets øvrige oppgaver.

Kostnader

Kommunens utgifter til bosetting av flyktninger, enslige mindreårige og andre, kompenseres fra statens side gjennom integreringstilskuddet. Inneværende år er integreringstilskuddet økt til kr 581 500 over 5 år for voksne og enslige mindreårige, kr 561 500 over 5 år for barn under 18 år, kr 631 500 over 5 år for enslige voksne.

<http://www.imdi.no/Documents/Rundskriv/2011/10-01693-1%20Integreringstilskudd%202011.pdf>

I tillegg er det en egen finansiering av språkopplæringen, som delvis kompenserer voksenopplæringens utgifter knyttet til norskopplæring for nyankomne innvandrere.

[http://www.imdi.no/Documents/Rundskriv/2011/Rundskriv%209%2011_Tilskudd%20til%20norsk%20og%20samfunnskunnskap%20\(2011\).pdf](http://www.imdi.no/Documents/Rundskriv/2011/Rundskriv%209%2011_Tilskudd%20til%20norsk%20og%20samfunnskunnskap%20(2011).pdf)

Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelpsutbetalinger, introduksjonsstønad, integreringstiltak og til administrasjon av disse. 2009. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget.

<i>Kommune</i>	<i>Sosialhjelp</i>	<i>Administrasjon</i>	<i>Introduksjonsstønad</i>	<i>Totalt</i>
0301 Oslo	89	117	77	105
0602 Drammen	99	92	92	93
1001 Kristiansand	*130	55	90	72
1102 Sandnes	77	110	86	100
1201 Bergen	76	100	130	104
1601 Trondheim	82	132	105	119
Utvalgskommunene	100	100	100	100
Alle kommuner	103	-	106	

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen, sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen *(Det må kommenteres at indeks 130 for økonomisk sosialhjelp tilsynelatende ligger over nivå i andre kommuner. Imidlertid utgjør dette, dersom en ser på reelle tall i kroner, om lag det samme beløpet som kommunen ligger under indeks, 90, i forhold til utbetalt introduksjonsstønad.)

Tabellen viser tall fra Beregningsutvalgets kartlegging av utgifter i 2009, for de ASSS kommunene som er omfattet av denne.

Rapporten fra Beregningsutvalget for beregning av "Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 2009" viser at Kristiansand kommune har lave kostnader sammenlignet med andre kommuner, som tidligere år.

Dette nivået har vært stabilt lavt ved kartleggingen de foregående 7 årene, og det er ikke grunn til å tro at det vil være vesentlige endringer i utgiftsnivået når resultatene fra årets kartlegging foreligger i juni måned.

Punkt 27/11: Årsrapport 2010 - helse- og sosialsektoren

Bilag

Årsrapport 2010 - helse- og sosialsektoren

Dato: 4. april 2011
Saksnr.: 201104699-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Kristin Skjelbred

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
12.04.2011

ÅRSRAPPORT 2010 - helse- og sosialsektoren

Sammendrag:

Med dette fremlegges årsrapporten for helse- og sosialsektoren 2010. Rapporten gir en situasjonsbeskrivelse og vurdering av måloppnåelse for drifts- og utviklingsoppgaver.

Forberedelser til etablering av NAV i mars 2011 samt åpningen av helse- og sosialsenteret i Gyldengården har krevd stor innsats i 2010. Det har vært utstrakt samarbeid mellom kommune og stat for å berede grunnen for en god etablering og utvikling av ny, felles organisasjon.

Forberedelser til Samhandlingsreformen har også vært viktig i 2010. Reformen vil ha stor betydning for innholdet i og organiseringen av kommunens helse- og omsorgsoppgaver fremover.

Sektorens driftsmessige regnskapsresultat er et netto underskudd på 13,9 mill kroner, som utgjør 1% avvik fra budsjett.

Et for høyt aktivitetsnivå i forhold til tilgjengelige ressurser er en hovedutfordring for sektoren. Efterspørselen etter tjenester er stadig høy, noe som bidrar til at presset på tjenesten oppleves som stort. Dette har i 2010 og de senere årene blitt håndtert med omdisponeringer fra sosialtjenesten til omsorgstjenesten. Et grep som en ikke kan regne med å kunne anvende i fremtiden. Gjeldende styringssystem, hvor det over år har bygget seg opp negative fond, er utfordrende. Sektoren har liten eller ingen mulighet til å påvirke inntektssiden i budsjettet. Det er også vanskelig å foreta aktivitetsreducerende tiltak fordi det ikke er mulig å som eksempel stenge en sykehjemsavdeling. Derfor er det vanskelig å komme ned på budsjettet nivå og samtidig fange opp negative fond. Dette bør være gjenstand for en breiere diskusjon. Samtidig er et stadig fokus på vurdering av tjenestenivå, nye og mer effektive måter å gi tjenester på, bruk av ny teknologi og andre hjelpemidler samt andre innovative grep viktig for å kunne håndtere situasjonen.

Sammenligningstall for ressursbruk og aktivitet (KOSTRA) presenteres i rapporten, og disse viser at Kristiansand kommune driver sine helse-, sosial- og omsorgstjenester kostnadseffektivt.

Resultater innenfor kvalitets- og brukerperspektivet samt måloppnåelse på periodemål og driftsmål presenteres og vurderes generelt som god. Det er stort fokus på fag- og tjenesteutvikling for å stimulere til stadig forbedring og for å være forberedt på fremtidens utfordringer.

Oppfølging av sykefravær har hatt særlig fokus i år, og fraværet er redusert fra 2009 til 2010. Et eget prosjekt ble etablert, hvor kartlegging av årsaker til og tiltak for å motvirke fravær har vært sentralt. Ytterligere utarbeidelse og implementering av tiltak vil foregå i 2011, med mål om å redusere fraværet ytterligere.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar saken til orientering.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Kristin Skjelbred
Rådgiver økonomi

Trykte vedlegg: Årsrapport 2010

Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken :

Punkt 28/11: HKH-Rapport 2011 Cannabis blant 17-18 åringer i Kristiansand

Bilag

Microsoft Word - HKH rapport cannabisbruk blant ungdom _2_

Dato: 4. april 2011
Saksnr.: 201105674-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Hilde Engenes

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
12. 04.2011

HKH-Rapport 2011 Cannabis blant 17-18 åringer i Kristiansand

Sammendrag:

Rapporten "Cannabis blant 17-18 åringer i Kristiansand" viser at det ikke skjer en dramatisk økning i cannabisbruk blant 17-18- åringer på videregående skole. Kartleggingen viser at debuten i forhold til cannabis i hovedsak skjer på ungdomsskole. De som har brukt cannabis en stund, har allerede mistet eller står i fare for å miste skoleplassen sin. De som har utviklet psykiske og sosiale problemer har gjerne debutert da de var 13-14 år gamle. De forebyggende tiltakene må derfor settes inn tidligere enn på videregående skole

Rapporten avdekker et behov for økt informasjon og kunnskap om cannabis, både hos ungdom og hos offentlige aktører. Det pekes også særskilt på behovet for koordinering av tiltak og sikring av overganger, eksempelvis mellom ungdomsskole og videregående skole. Rapporten foreslår tiltak som kan bidra til at kommunens satsing i forhold til tidlig innsats kan bli enda bedre når det gjelder å forebygge cannabisproblematikk.

[Forslag til vedtak:](#)

[Helse- og sosialstyret slutter seg til saken.](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykt vedlegg: HKH-Rapport 2011

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune har i en årrekke kartlagt rusvaner, også bruk av cannabis, blant elever som går siste året i byens ungdomsskoler. "Rusvaner blant ungdom" gjennomføres hvert annet år og kartleggingsarbeidet gir en svært god oversikt over situasjonen. Rapporten danner grunnlag for kommunens tiltak og kan gi signaler om utviklingsområder og innsatser som bør prioriteres.

Russituasjonen blant ungdom som er, eller skulle ha vært elever på andre trinn i byens videregående skoler i dag er ikke kartlagt. Mange har oppfatninger og meninger om 17 – 18 åringers rusvaner, men konkrete undersøkelser foreligger det lite av. Fra videregående skoler er det kommet signaler om at bruken av cannabis blant elevene er langt større enn i siste år på ungdomsskolen. En har hatt antakelser om at det skjer en markant økning i cannabisbruk etter ungdomsskolen. Bakgrunnen for den kartleggingen som nå er gjennomført er ønsket om å få et reelt bilde av omfanget og på denne bakgrunn vurdere hvilke tiltak man eventuelt bør sette inn.

Om metoden

Hurtig kartlegging og Handling (HKH) er en analytisk tilnærming til problemstillinger. HKH, opprinnelig Rapid Assessment & Response (RA&R), er utviklet av Verdens Helseorganisasjons som et verktøy for å analysere en utfordring eller et problem for så å finne fram til løsninger på denne.

Bergensklinikkene utarbeidet i 2007 en norsk mal som beskriver metoden.

Metodens styrke er muligheten for hurtig belysning av ett eller flere problemområder samt konkrete forslag til håndtering av disse. SOFOT har deltatt i et program i regi av Borgestadklinikken som har gitt veiledning og undervisning. På denne måten har kommunen både tilegnet seg et effektivt metodeverktøy og man har fått undersøkt en problemstilling som man måtte skaffe seg sikrere kunnskap om.

Rapporten skisserer funnene som er gjort, gir en beskrivelse av adekvate responser som allerede eksisterer og den viser dernest hvilke mangler/forbedringsområder man har i fht den innsatsen som rettes mot å redusere cannabisproblematikken i den målgruppen man har studert. Dette danner i siste instans bakgrunnene for de tiltakene som foreslås gjennomført

Hovedfunn

Ut fra rapportens vurderinger er det mellom 15% og 20% av målgruppa som noen gang har prøvd cannabis. Rapporten avkrefter antakelser om at cannabisbruk øker dramatisk etter ungdomsskolealder. Det er på ungdomsskolen at hovedtyngden av debuten skjer. Når det gjelder elever som har droppet ut fra videregående skole debuterte disse gjerne tidlig i ungdomsskolen. Ung debutalder og mange eksponeringer for hasj gir økt risiko for problemer.

Kartleggingen viser også at det antakelig har skjedd en holdningsendring i retning av at cannabis er blitt mer akseptert. Av de ungdommene som bruker hasj og fremdeles møter opp på skolen, er det få som er jevnlig brukere. Disse har gjerne droppet ut. Det er få observasjoner av hasjrøyking i tilknytning til skolene. Rekruttering skjer i de ulike ungdomsmiljøene, gjennom venner, hvor cannabisbruk er akseptert.

Rapporten viser til at det har skjedd en holdningsendring over år, hvor cannabisbruk er blitt mer akseptert. Tydelig holdning, blant alle aktører, til cannabisbruk blant ungdom vil være viktig i det forebyggende arbeidet.

Rapporten bekrefter at psykiske vansker og sosiale problemer i nettverket gjør ungdommene risikoutsatt. Psykiske vansker og rusrelatert problematikk hos foreldre er risikofaktorer. Mange av de unge har i tillegg skolerelaterte problemer som lese- og skrivevansker og lære- og eller konsentrasjonsvansker.

Tiltak

Foreslåtte tiltak er samlet i en handlingsplan. Alle tiltak som berører andre sektorer eller aktører utenfor helse- og sosialsektoren, er klarert med disse slik at en har en sikker forankring i det videre arbeidet. De tiltakene som foreslås er i stor grad en forbedring og effektivisering av allerede eksisterende innsatser.

Tiltaksmatrisen er delt inn etter hvilket forebyggende nivå de befinner seg på.

Nivå	Tiltak	Ansvar
Universelt	Mer og bedre informasjon til foreldre i grunnskole og videregående skole knyttet til cannabis. Gjennomføres ved foreldremøter på alle trinn i ungdomsskolen, utdeling av informasjonsmateriell med anbefaling til gode nettsider.	SOFOT
	Foreldrenettverk allerede fra 4. trinn i barneskolen,	Oppvekst/skolen
	Gjentatt undervisning til elever i ungdomsskolen om rusmidler, gjennomføre kortere undervisningsopplegg på hvert trinn. SOFOT tilbyr fortsatt å delta i prosjektundervisningen om rus. Inkluderer informasjon om rusmidler, skadevirkninger, hva som er vanlig blant ungdom osv.	SOFOT Oppvekst
	Reetablering av Rusforebyggende forum.	SOFOT
	Tilbud om kursing av ledere i frivillige organisasjoner som idretten, menigheter osv.	SOFOT
Selektivt	Utvide eksisterende informasjonstilbud til rusen fra helsesøstre og politi til å omfatte både alkohol og cannabis.	Helsesøstre SOFOT
	Styrke kunnskapen om cannabis hos ansatte i aktuelle sektorer ved at; <ul style="list-style-type: none"> • Flere enheter/tjenester deltar med gruppeledere i hasj avvenningskursene, både HS og Oppvekst. • Eventuelt deltar i opplæringen knyttet til hasj avvenning. • Styrke tilbud om opplæring i generell ruskompetanse til ansatte. 	Sektorene (Oppvekst, Helse og sosial)
	Enhetene styrker informasjonen om egne tjenester til andre sektorer/tjenester. Også for å bli bedre på å bruke andres kompetanse.	Alle
	Informasjon om HS sektoren til skole på rektor- og sosiallærersamlinger.	Rektorene og enhetsledere Helse- og sosial
	Tverretattlige team ved skolene fungerer som koordinerende instans.	Ivaretatt gjennom prosjekt Tidlig innsats.
Individuelt	Bruke MMM-resultater til å ta opp rus som tema med risikoelever.	Oppvekst/skolene
	Styrking av hasj avvenningstilbudene i tråd med behovet, ved å stadig øke antallet kompetente kursholdere og ansatte som kan gjennomføre individuelle hasj avvenningsprogram.	Hasj avvenning Kristiansand Sektorene

Oppsummering

Kartleggingen viser at debuten i forhold til cannabis i hovedsak skjer på ungdomsskole. Halvparten av målgruppa for undersøkelsen debuterte i ungdomsskolen, mens det er registrert debutalder ned i 11-12 års alderen. De som har utviklet psykiske og sosiale problemer har gjerne debutert da de var 13-14 år gamle. De forebyggende tiltakene må derfor settes inn tidligere enn på videregående skole.

Det er anslagsvis mellom 15% og 20% av elevene på videregående skole (17-18 år) som har prøvd hasj. Det er ikke mer bruk av cannabis nå enn for 10-20 år siden, men det er heller ikke mindre. De som har brukt cannabis en stund, har allerede mistet eller står i fare for å miste skoleplassen sin. Rapporten avdekker et behov for økt informasjon og kunnskap om cannabis, både hos ungdom og hos offentlige aktører. Det pekes også særskilt på behovet for koordinering av tiltak og sikring av overganger, eksempelvis mellom ungdomsskole og videregående skole

Punkt 29/11: Ungdom og kriminalitet i Kristiansand, trendrapport 2010

Bilag

Trendrapport_ungdom og kriminalitet hele 2010

Dato: 4. april 2011
Saksnr.: 201105675-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Hilde Engenes

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
12.04.11

Ungdom og kriminalitet i Kristiansand, trendrapport 2010

Trendrapporten som gjennomføres hvert halvår, skjer i et samarbeid mellom barneverntjenesten, kriminalforebyggende koordinator og politiet. Hovedfunnene fra rapporten for 2010 ble presentert for Formannskapet 30 mars 2011

[Forslag til vedtak:](#)

[Helse- og sosialstyret tar saken til orientering](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg: Ungdom og kriminalitet i Kristiansand, trendrapport 2010

Punkt 30/11: Kommunal avlastning for pårørende som har ansvar for pleietrengende personer

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 04.04.2011

Saksnr.:

Arkivkode

Saksbehandler: Lisbeth Bergstøl

Saksgang

Helse- og sosialstyret

Møtedato

12. april

Kommunal avlastning for pårørende som har ansvar for pleietrengende personer

Sammendrag:

I budsjettmøte 17.12.09 fattet Bystyret følgende vedtak;

Bystyret ber om at det fremlegges en sak vedrørende kommunale avlastning for pårørende som har ansvar for pleietrengende personer.

(27/26)

Kristiansand kommune har flere ordninger som fungerer som avlastning for pårørende. Disse ordningene er: institusjonsavlastning, avlastning i private hjem, avlastning i eget hjem og avlastning som rullerende opphold i institusjon.

En vurderer at en per i dag har et velfungerende og godt avlastningstilbud til pårørende som har ansvar for pleietrengende personer. Det vurderes fortløpende hvorvidt det foreligger en rett på avlastning, og avlastningstilbud tilpasset den enkeltes behov gis der retten foreligger.

Når en ser på fremtidig demografisk utvikling, så er dette er en tjeneste som bør videreutvikles. En vil få flere eldre og hjelpetrengende hjemmeboende personer, som vil trenge hjelp og bistand fra nære pårørende og andre. Det vil være aktuelt å gi ulike former for avlastning, slik at den som gir omsorgen klarer å fortsette med omsorgsarbeidet.

Det er trolig i forhold til eldre, og særlig de som har demenslidelser, at den fremtidige veksten vil bli størst, og en må utrede hvilke eksisterende tilbud som bør videreutvikles og hvilke nye som bør etableres. Dette vil bli fulgt opp i arbeidet med handlingsplan i årene fremover.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar administrasjonens orientering til etterretning.
2. Helse- og sosialstyret vurderer om saken skal sendes videre for behandling i Bystyret

Lars Dahlen

Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken:

I budsjettmøte 17.12.09 fattet Bystyret følgende vedtak;
Bystyret ber om at det fremlegges en sak vedrørende kommunale avlastning for pårørende som har ansvar for pleietrengende personer.
(27/26)

Utviklingen av tjenesten i Kristiansand kommune

Kristiansand kommune har i dag flere ordninger som fungerer som avlastning for pårørende. Disse ordningene er: institusjonsavlastning, avlastning i private hjem, avlastning i eget hjem, avlastning som rullerende opphold i institusjon.

Antall brukere over en periode:

	2007	2009	2010
Privat avlastning	205	199	203
Institusjonsavlastning	52	55	60
Avlastning i eget hjem	5	5	5
Totalt	262	259	268

De fleste brukerne av denne tjenesten er under 66 år, og de er i stor grad funksjonshemmede barn som bor hjemme hos sine foresatte og som har opphold av varierende frekvens og lengde enten i private avlastningshjem eller på institusjoner. Det er overfor denne brukergruppen en finner at det utføres mest "særlig tyngende omsorgsoppgaver".

En finner også brukere i gruppen over 66 år. Dette er brukere som bor i eget hjem, og som i får hjelp av nære familiemedlemmer, og der en har vurdert at omsorgsoppgavene kan vurderes som særlig tyngende. Mange av disse brukerne har andre tjenester i tillegg, som hjemmesykepleie og praktisk bistand. I noen tilfeller har en også gitt omsorgsgiver avlastning ved å sette inn hjemmehjelpere i hjemmet som gjør praktiske oppgaver slik at omsorgsgiver kan avlastes fra disse, og om ønskelig forlate hjemmet mens hjemmehjelperen er tilstede.

I likhet med omsorgslønn er avlastning en tjeneste som en kan ha rett på dersom det foreligger et særlig tyngende omsorgsarbeid og er ment å skulle kompensere for dette. I rundskriv 1-42/98 om omsorgslønn fremgår det at omsorgsoppgavene må ha et visst omfang for at de skal bli regnet som særlig tyngende. Blant annet skal det legges vekt på om den som yter omsorgen arbeider mange timer pr. måned, om omsorgsarbeidet er mer fysisk og/eller psykisk belastende enn vanlig, om det innbefatter mye nattarbeid, eller avbrudd i nattesøvnen, og om arbeidet er forventet å vare frem i tid. Det skal også tas hensyn til om det foreligger omsorgsplikt eller ikke. Det er også en forutsetning at den som yter omsorg utfører omsorgsarbeid som ellers ville høre inn under helse- eller sosialtjenesten i kommunen. (oppgaver som dekker "grunnleggende behov for tilsyn og pleie).

Omfanget av avlastningen utmåles i forhold til hvor omfattende og tyngende omsorgsarbeidet er, og ved utmålingen tas det også hensyn til kommunens samlede tjenestetilbud til den omsorgstrengende.

I noen tilfeller gis det både avlastning, omsorgslønn og hjemmetjenester, og det er det samlede tjenestetilbudet som er avgjørende når det vurderes om omsorgsgiver er tilstrekkelig avlastet for omsorgsarbeidet som utføres. Dette presiseres også i saker fra Fylkesmannen.

I høringsnotatet i til ny helse- og omsorgslov fremkommer følgende om denne tjenesten:

"Tjenesten følger av § 4-2 bokstav b) og omfatter personer og familier med særlig

tyngende omsorgsarbeid, både frivillige omsorgsytere og foreldre med omsorgsplikt for mindreårige barn.

De som har særlig tyngende omsorgsoppgaver kan etter § 4-4 kreve at kommunen fatter vedtak om tiltak. Avlastningstjenester skal gi omsorgsytere nødvendig og regelmessig fritid og ferie og mulighet for å delta i vanlige aktiviteter. Avlastning kan gis både i private hjem og i særskilte tiltak, som for eksempel korttidsplass på sykehjem eller i avlastningsbolig (korttidsinstitusjon for barn/unge).

Det er store variasjoner når det gjelder hvor mye barn er i avlastningsbolig, fra sporadiske helgeopphold til det som nærmer seg permanent opphold. Disse barna har en situasjon med mer eller mindre hyppig flytting og deres omsorgs- og helsebehov kan endre seg i løpet av slike vekslingsperioder.

Andre tjenester, for eksempel praktisk bistand i hjemmet, herunder BPA, støttekontakt, dagtilbud, barnehageplass, ferieturer etc. vil også innebære avlastning.

Det har stor betydning at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov og at det gir trygghet og kontinuitet.”

Det fremkommer ikke i lovforslaget at en ønsker en endret praksis på dette området eller at vilkårene for å få denne tjenesten skal endres.

Når Enhet for bolig- og tjenestetildeling (EBT) behandler søknader om tjenester, vurderes det alltid hvorvidt det foreligger et særlig tyngende omsorgsarbeid. Dette gjøres uavhengig av om det er søkt spesifikt om denne tjenesten eller ikke. Dersom en vurderer at et tyngende omsorgsarbeid foreligger, skal dette tas hensyn til i utmålingen av tjeneste, og i den tjenesten som velges. Avlastning er en tjeneste som skal være gratis. Det vil si at dersom en vurderer at en ordning med rullerende opphold i sykehjem er avlastning, så skal det ikke kreves egenbetaling for oppholdet. Det samme gjelder dersom en gir hjemmehjelp/ praktisk bistand for å kompensere for et særlig tyngende omsorgsarbeid.

Oppsummering/anbefaling:

En vurderer at en per i dag har et velfungerende og godt avlastningstilbud til pårørende som har ansvar for pleietrengende personer, og pr. i dag kan en kan ikke se at det skulle være behov for å øke omfanget på dette betraktelig. Det vurderes fortløpende hvorvidt det foreligger en rett på avlastning, og i de tilfeller der en vurderer at denne retten finnes, gis det vedtak om hele eller deler av tjenesten som avlastning.

Når en ser på demografisk og helsemessig utvikling, så er det nærliggende å tro at dette er en tjeneste som bør videreutvikles. En vil få flere eldre og hjelpetrengende hjemmeboende personer, som vil få hjelp og bistand fra nære pårørende og andre. For å kunne legge til rette for at disse kan bli boende hjemme så lenge som mulig, kan det være aktuelt med ulike former for avlastning, slik at den som gir omsorgen kan fortsette med omsorgsarbeidet. Det er trolig innenfor denne brukergruppen og gruppen demente at den fremtidige veksten vil bli størst, og en må da se på hvilke tilbud som bør videreutvikles og eventuelt etableres. Dette kan for eksempel være tilrettelagte dagtilbud for demente i forskjellige aldersgrupper. Yngre demente trenger en annen type dagtilbud enn eldre demente. Dette vil administrasjonen komme tilbake til i arbeidet med handlingsplanen i årene fremover.

Punkt 31/11: Omsorgslønn

Dato: 5. april 2011
Saksnr.: 201002220-2
Arkivkode E: F0
Saksbehandler: Lisbeth Bergstøl

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
12.04.11

Omsorgslønn

Sammendrag:

I sak 147/09 ber Bystyret administrasjonen vurdere en bedre og mer fremtidsrettet ordning for omsorgslønn som også tar hensyn til utfordringer med hensyn til demografisk utvikling og rekruttering til helse- og omsorgsyrkene i kommunen.

I 2010 kom det frem at dagens praksis og retningslinjer for ordningen med omsorgslønn har ført til store forskjeller mellom kommunene med hensyn til bruken av omsorgslønn. Forholdet til ytelser etter folketrygdloven som helt eller delvis skal dekke samme formål har i praksis vist seg å være til dels uklart. På bakgrunn av dette nedsatte regjeringen ved kongelig resolusjon av 25. juni 2010 et offentlig utvalg som skal foreslå løsninger ut fra en mer helhetlig vurdering. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. juni 2011. Departementet vil følge opp innstillingen på en egnet måte.

Når det gjelder Bystyrets ønske om en vurdering av en bedre og mer fremtidsrettet ordning for omsorgslønn, så vil administrasjonen anbefale at en inntil andre føringer kommer fra departementshold viderefører dagens praksis i forhold til denne tjenesten. Å utvide tjenesten til å skulle kompensere for andre typer omsorgsarbeid eller hjelp, vil føre til en utvanning av begrepet omsorgslønn, og vil også være problematisk i forhold til presiseringen fra lovgiver om at det skal foreligge et særlig tyngende omsorgsarbeid for at retten til tjenesten utløses.

En vurderer at en i Kristiansand kommune i dag yter denne tjenesten etter de sentrale føringer som gjelder. En ser også at en har en vekst i omfanget av denne tjenesten, noe som er en indikator på at en er bevisst på bruken av denne tjenesten i vår kommune. Dette er i tråd med lokale politikeres uttrykte ønske om mer bruk av denne tjenesten.

Ut fra dette foreslår en at en avventer departementets oppfølging av denne innstillingen, før en endrer dagens praksis i kommunen.

Forslag til vedtak:

Helse- og sosialstyret slutter seg til administrasjonens vurderinger og avventer videre oppfølging inntil Departementets anbefalinger foreligger.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken:

I sak 147/09 ber Bystyret administrasjonen vurdere en bedre og mer fremtidsrettet ordning for omsorgslønn som også tar hensyn til utfordringer med hensyn til demokratisk utvikling og rekruttering til helse- og omsorgsyrkene i kommunen.

Tjenesten omsorgslønn

Utvikling av tjenesten i perioden 2005- 2010:

Antall brukere / snitt time pr måned:

	2005		2007		2009		2010	
Mottakere av omsorgslønn fordelt på alder	Antall mottakere	Gj. snitt timer omsorgslønn pr. bruker pr. mnd	Antall mottakere	Gj. snitt timer omsorgslønn pr. bruker pr. mnd	Antall mottakere	Gj. snitt timer omsorgslønn pr. bruker pr. mnd	Antall mottakere	Gj. snitt timer omsorgslønn pr. bruker pr. mnd
0-17	26	58	46	52	43	54	45	53
18-66	32	52	35	57	49	55	55	53
Over 67	18	44	17	45	17	47	18	46
Totalt	76	52	98	53	109	54	118	52

Som en ser har omfanget av denne tjenesten økt siden 2005, og er en tjeneste en aktivt benytter. Det har fra politisk side vært gitt tydelig uttrykk for at dette er en tjeneste en skal ha fokus på, og bruke når det er grunnlag for det.

Tjenesten er hjemlet i Lov om Sosiale tjenester, § 4-2, bokstav e, og det er ikke en ordning som er tenkt å skulle kompensere for eventuelt inntektstap som omsorgsgiver har som følge av omsorgsarbeidet. Kommunen skal i følge Sosialtjenesteloven dekke "de grunnleggende behov for tilsyn og pleie", og retten til tjenester etter sosialtjenesteloven inntre når brukeren er "helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å mestre dagliglivets gjøremål".

Ordningen med omsorgslønn er ment å skulle gis i tilfeller der det foreligger "særlig tyngende omsorgsarbeid". Ordningen er ikke en rettighet etter sosialtjenesteloven, men en ordning alle kommuner er pålagt å ha.

I høringsdokumentet til forslag til ny lov for helse- og omsorgstjenester finner en følgende om tjenesten omsorgslønn:

"Omsorgslønn er lønn til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid. En hovedutfordring med omsorgslønnsordningen er at gjeldende regler legger opp til stor grad av skjønn ved innvilgelse og utmåling av stønaden, herunder at kommunene kan legge en viss vekt på kommunens økonomi. Den enkelte pårørende har ikke ubetinget rett til omsorgslønn. Kommunen og den som har behov for tjenestene må vurdere den pårørendes omsorg som best og nødvendig. Dette har ført til store forskjeller mellom kommunene med hensyn til bruken av omsorgslønn. Forholdet til ytelser etter folketrygdloven som helt eller delvis skal dekke samme formål har i praksis vist seg å være til dels uklart.

Regjeringen har derfor ved kongelig resolusjon av 25. juni 2010 nedsatt et offentlig utvalg som skal foreslå løsninger ut fra en mer helhetlig vurdering. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. juni 2011. Departementet vil følge opp innstillingen på egnet måte. Inntil videre foreslår departementet at gjeldende rett videreføres uendret, jf. lovforslagets § 3-7 som tilsvare dagens bestemmelse i sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav e."

Tjenesten er altså ment å gis når det foreligger "særlig tyngende omsorgsarbeid". I rundskriv 1-42/98 om omsorgslønn fremgår det at omsorgsoppgavene må ha et visst omfang for at de skal bli regnet som særlig tyngende. Blant annet skal det legges vekt på om den som yter omsorgen arbeider mange timer pr. måned, om omsorgsarbeidet er mer fysisk og/ eller psykisk belastende enn vanlig, om det innbefatter mye nattarbeid, eller avbrudd i nattesøvnen, og om arbeidet er forventet å vare frem i tid.

Det skal også tas hensyn til om det foreligger omsorgsplikt eller ikke. I dette vises det til den omsorgsplikten foreldre/ foresatte har for sine barn til de fyller 18 år. En forventer ut fra dette at foreldre ivaretar sine barns behov for oppfølging og omsorg, og at det normale av at omfanget av dette arbeidet reduseres etter som barn vokser til og blir mer og mer selvstendige. I utmålingen av hva som kan regnes som "særlig tyngende omsorgsoppgaver" overfor barn under 18 år, tar en derfor med i vurderingen hva som er vanlig at foreldre bistår barn i den aktuelle aldersgruppen med. Omsorgsarbeid ut over dette, som vurderes som særlig tyngende, kan være grunnlag for at en gir foreldre omsorgslønn. Når det gjelder omsorg gitt til personer over 18 år, foreligger det ikke lenger noen omsorgsplikt, og en foretar da en utmåling ut i fra dette. Dette kan fortsatt gjelde omsorgslønn til foreldre, men også til andre som ektefeller, barn eller andre familiemedlemmer eller pårørende som yter et omsorgsarbeid som kan regnes som særlig tyngende.

Det er også en viktig forutsetning at den som yter omsorg utfører omsorgsarbeid som ellers ville høre inn under helse- eller sosialtjenesten i kommunen. (oppgaver som dekker "grunnleggende behov for tilsyn og pleie).

Dagens praksis

Når det gjelder Bystyrets ønske om en vurdering av en bedre og mer fremtidsrettet ordning for omsorgslønn, så vil administrasjonen anbefale at en inntil andre føringer kommer fra departementshold viderefører dagens praksis i forhold til denne tjenesten.

Å utvide tjenesten til å skulle kompensere for andre typer omsorgsarbeid eller hjelp, vil føre til en utvanning av begrepet omsorgslønn, og vil også være problematisk i forhold til presiseringen fra lovgiver om at det skal foreligge et særlig tyngende omsorgsarbeid for at retten til tjenesten utløses.

En vurderer at en i Kristiansand kommune i dag yter denne tjenesten etter de sentrale føringer som gjelder. En ser også at en har en vekst i omfanget av denne tjenesten, noe som er en indikator på at en er bevisst på bruken av denne tjenesten. Dette er i tråd med lokale politikeres uttrykte ønske om mer bruk av denne tjenesten.